

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova și prevederile art.124 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea art. 13 din Codul Electoral nr. 1381/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 451-463, art. 768).

Anexă:

- Proiectul de lege
- Nota informativă

Deputat în Parlament

Taubee Ilacina Iliaș
Bumac Puoguray
Fotescu V.P.
Viola Șerov
Apostolova Reghina
Himici Ion

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. 236	
"11" 06 2020	
Ora	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

**pentru modificarea și completarea art. 13 din Codul Electoral
nr. 1381/1997**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul 1. – Codul Electoral nr. 1381/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 451-463, art. 768), la articolul 13 alin. (3) se completează cu litera a), cu următorul conținut:

„ a) Președintele Republicii Moldova”.

Literele a) - e) din prezentul alineat devin respectiv b) - f).

Articolul 2. - Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea art. 13
din Codul Electoral nr. 1381/1997 (republicat în Monitorul
Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 451-463, art. 768)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Deputați în Parlament, membrii Frațiunii parlamentare "Partidul ȘOR".

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Practica anilor 2016-2020 a demonstrat faptul că instituția prezidențială, se poate implica activ în promovarea unui partid politic, chiar dacă rolul acestei instituții este prin definiție unul neutru. Problema rolului Președintelui într-un stat parlamentar a fost abordată de către Curtea Constituțională în hotărârile sale (HCC nr. 2/2017, HCC nr. 28/2017, HCC nr. 35/2017, HCC nr. 33/2018). Potrivit Curții Constituționale, în cadrul sistemelor parlamentare șeful statului joacă rolul unui arbitru sau al unei *puteri neutre*, fiind detașat de partidele politice. Chiar dacă nimeni nu poate împiedica șeful statului să aibă opiniile și simpatiile sale politice, mandatul pe care îl exercită este limitat. Președintele este un element important al sistemului politic, dar nu trebuie să uităm că Republica Moldova este republica parlamentară.

Mai mult, Președintele Republicii trebuie să facă dovada imparțialității și neutralității sale politice, echidistanței sale față de toate grupurile parlamentare. Președintele nu are dreptul constituțional de a se suprapune grupurilor parlamentare. Președintele Republicii Moldova este obligat să acționeze în interesele întregii societăți, și nu ale unei părți a acesteia, ale unui grup sau partid politic

Din păcate, constatările Curții Constituționale sunt ignorate în practică, astfel că Președintele Republicii Moldova se declară „lider informal” al unui partid politic, încălcând Constituția, fără a fi sancționat. Problema ce rezultă din acest fapt, este manipularea realizată de către Președinte, prin intermediul promisiunilor efectuate de către acesta, care se întemeiază pe relația strânsă cu un partid politic. În același timp, o serie de acțiuni realizate de către Guvern și proiecte de lege aprobate de către Parlament, Președintele și le asumă ca fiind merite proprii.

În acest scop, se propune ca pentru perioada electorală, din momentul înregistrării Președintelui în calitate de concurent electoral, acesta să-și suspende activitatea în funcția pe care o deține. În primul rând, acest lucru ar corespunde principiului constituțional al egalității în fața legii, dar și principiului electoral al egalității de șanse. Fiind suspendat din funcție, președintele nu va mai putea de atribuțiile constituționale prevăzute la art. 88, care îl plasează într-

o poziție favorabilă față de ceilalți candidați, în același timp nu va putea să invoce acțiunile altor autorități publice ca fiind meritele sale.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect nu contravine angajamentelor asumate de către Republica Moldova în raport cu Uniunea Europeană, precum și prevederilor Acordului de Asociere.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul presupune completarea art. 13 alin. (3) al Codului Electoral, prin includerea obligativității suspendării din funcția de Președinte a Republicii Moldova, din momentul înregistrării în calitate de concurent electoral al acestuia.

5. Fundamentarea economico-financiară

Prezentul proiect nu presupune cheltuieli de la bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect se încadrează organic în cadrul normativ în vigoare, în special fiind în corespundere cu prevederile art. 13 alin. (3) al Codului Electoral. Art. 13 alin. (3) vizează două situații care sunt la baza suspendării calității oficiale:

- Cetățenii Republicii Moldova care, în virtutea funcției pe care o dețin, nu au dreptul să fie membri ai partidelor sau ai altor organizații social-politice;
- persoanele cu înaltă funcție de răspundere al căror mod de numire sau de alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova și/sau de legile organice

Astfel, conform art. 123 alin. (2) al Codului Electoral, pentru a fi validat mandatul Președintelui, acesta nu trebuie să fie membru al vreunui partid politic. De asemenea, modul de alegere al Președintelui este reglementat de art. 78 din Constituție.

Deputați în Parlament

Tauber Alarina
Bumok Buzgum
Toteșcu V.P.
Nicolae Elena
Apostolova Reghina
Himici Teodor